

# 50 LAT KODEKSU CYWILNEGO

PERSPEKTYWY REKODYFIKACJI

redakcja naukowa  
Piotr Stec  
Mariusz Załucki

MONOGRAFIE LEX



LEX

a Wolters Kluwer business

# 50 LAT KODEKSU CYWILNEGO

PERSPEKTYWY REKODYFIKACJI

redakcja naukowa

Piotr Stec

Mariusz Załucki

Zamów książkę w księgarni internetowej

**proinfo.pl**  
księgarnia internetowa



**LEX**

a Wolters Kluwer business

Warszawa 2015

Wydanie publikacji zostało dofinansowane przez Uniwersytet Opolski

*Stan prawny na 1 listopada 2014 r.*

Recenzent

*Prof. dr hab. Jacek Gołaczyński*

Wydawca

*Magdalena Stojek-Siwińska*

Redaktor prowadzący

*Joanna Cybulska*

Opracowanie redakcyjne

*Agnieszka Bąk*

Łamanie

*Sławomir Sobczyk*

Układ typograficzny

*Marta Baranowska*

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawolubni

**SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ**

Więcej na [www.legalnakultura.pl](http://www.legalnakultura.pl)

**POLSKA IZBA KSIĄŻKI**

© Copyright by Wolters Kluwer SA, 2015

ISBN 978-83-264-3442-6

ISSN 1897-4392

Wydane przez:

Wolters Kluwer SA

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. 22 535 82 00, fax 22 535 81 35

e-mail: [ksiazki@wolterskluwer.pl](mailto:ksiazki@wolterskluwer.pl)

[www.wolterskluwer.pl](http://www.wolterskluwer.pl)

księgarnia internetowa [www.profinfo.pl](http://www.profinfo.pl)

# Spis treści

---

Wykaz skrótów / 9

Słowo wstępne / 13

Dariusz Szostek

**Quo vadis? Pięćdziesiąt lat kodeksu cywilnego / 15**

Piotr Stec

**Kodeks cywilny – między dekodyfikacją a rekodyfikacją / 25**

Marcin Sala-Szczypiński

**Zasady współżycia społecznego – zmiana treści klauzuli generalnej w okresie obowiązywania kodeksu cywilnego / 45**

Agnieszka Kubiak-Cyrul

**Dobra osobiste w projekcie kodeksu cywilnego / 65**

Grzegorz Koziół

**Uwagi podstawowe o umiejscowieniu regulacji prawa handlowego w kodeksie cywilnym i projekcie kodeksu cywilnego / 81**

Roman Uliasz

**O potrzebie kompleksowej regulacji problematyki kwalifikacji podmiotowych członków organów osób prawnych / 95**

Anna Machnikowska

**Między petryfikacją a modernizacją – 50 lat kodyfikacji prawa rzeczowego / 117**

Magdalena Habdas

**Nowy czy znowelizowany kodeks cywilny? Rozważania o potrzebie nowej kodyfikacji w kontekście regulacji przedsiębiorstwa jako przedmiotu sui generis oraz wybranych zagadnień prawa rzeczowego / 137**

Joanna Kozińska

**Koncepcja odrębnych od gruntu przedmiotów własności – analiza na tle obecnego stanu prawnego oraz propozycji zmian legislacyjnych / 165**

Katarzyna Anna Dadańska

**Timeshare w świetle kodyfikacji, dekodyfikacji i rekodyfikacji kodeksu cywilnego (wnioski *de lege lata* i *de lege ferenda*) / 179**

Marian Kępiński

**Czy w nowym kodeksie cywilnym potrzebna jest własność intelektualna? / 201**

Michał Skwarzyński

**Losy *post mortem* praw autorskich w nowoczesnym prawie cywilnym / 219**

Marlena Pecyna

**Założenia regulacji zobowiązań w projekcie nowego kodeksu cywilnego / 237**

Agnieszka Malarewicz-Jakubów

**Po co kodyfikować umowę franchisingu? / 255**

Rafał Adamus

**Roszczenia finansującego z tytułu ustania niewykonanej przez korzystającego umowy leasingu / 265**

Michał Chajda

**Problemy uregulowania kodeksowego zobowiązań pieniężnych / 287**

Jacek Mazurkiewicz

**Rodzinne do remontu! Czyli o potrzebie wielkiej reformy prawa rodzinnego / 301**

Robert Frey

**Zasadność zmiany ustawowego ustroju majątkowego  
małżeńskiego / 333**

Mariusz Załucki

**Perspektywy rekodyfikacji polskiego prawa spadkowego / 349**

Jakub Biernat

**Testament wspólny *de lege ferenda* / 367**

Piotr Cybula

**Testament podróżny *de lege lata* i *de lege ferenda* (zagadnienia  
wybrane) / 385**

Maciej Rzewuski

**Konwersja testamentu / 401**

Elwira Macierzyńska-Franaszczyk

**Wybrane problemy odpowiedzialności za długi spadkowe  
w prawie polskim – stan obecny i potrzeba zmian / 417**

Bibliografia / 433



# Wykaz skrótów

---

## Akty prawne

- ABGB – Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch (austriacki kodeks cywilny z dnia 1 czerwca 1811 r.)
- BGB – Bürgerliches Gesetzbuch (niemiecki kodeks cywilny z dnia 18 sierpnia 1896 r.)
- CESL – Common European Sales Law (rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wspólnych przepisów dotyczących sprzedaży; tekst projektu rozporządzenia wraz z tłumaczeniem polskim dostępny na stronie: [www.eur-lex.europa.eu](http://www.eur-lex.europa.eu))
- DCFR – Draft Common Frame of Reference (Projekt wspólnego systemu odniesienia)
- EKPC – europejska Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzona w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., z późniejszymi protokołami dodatkowymi (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 z późn. zm.)
- k.c. – ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 121)
- k.h. – rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. – Kodeks handlowy (Dz. U. Nr 82, poz. 600)
- k.k. – ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.)
- Konstytucja RP – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.)
- k.p.c. – ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 101 z późn. zm.)



k.r.o.	– ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 788 z późn. zm.)
k.s.h.	– ustawa z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1030 z późn. zm.)
k.z.	– rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. – Kodeks zobowiązań (Dz. U. Nr 82, poz. 598 z późn. zm.)
PETL	– Principles of European Tort Law (Zasady europejskiego prawa czynów niedozwolonych)
pr. aut.	– ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631 z późn. zm.)
p.u.n.	– ustawa z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 1112 z późn. zm.)
p.w.p.	– ustawa z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (tekst jedn.: Dz. U. z 2003 r. Nr 119, poz. 1117 z późn. zm.)
u.k.w.h.	– ustawa z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 707 z późn. zm.)
ustawa o KRS	– ustawa z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1203 z późn. zm.)
ustawa o NBP	– ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 908 z późn. zm.)
ZGB	– Schweizerisches Zivilgesetzbuch (szwajcarski kodeks cywilny z dnia 10 grudnia 1907 r.)

## Czasopisma i publikatory

AUWr.	– Acta Universitatis Wratislaviensis
CPH	– Czasopismo Prawno-Historyczne
Dz. U.	– Dziennik Ustaw
Dz. Urz. UE	– Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej
Dz. Urz. WE	– Dziennik Urzędowy Wspólnot Europejskich
EPS	– Europejski Przegląd Sądowy
KPP	– Kwartalnik Prawa Prywatnego
M. Praw.	– Monitor Prawniczy

NP	– Nowe Prawo
OSA	– Orzecznictwo Sądów Apelacyjnych
OSAB	– Orzecznictwo Sądów Apelacji Białostockiej
OSNC	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna
OSNCK	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna i Izba Karna
OSNC-ZD	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna – Zbiór Dodatkowy
OSNP	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych
OSP	– Orzecznictwo Sądów Polskich
OSPiKA	– Orzecznictwo Sądów Polskich i Komisji Arbitrażowych
OTK	– Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego
OTK-A	– Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego; zbiór urzędowy, Seria A
PiP	– Państwo i Prawo
PiŻ	– Prawo i Życie
PPH	– Przegląd Prawa Handlowego
Prz. Sejm.	– Przegląd Sejmowy
PS	– Przegląd Sądowy
RPEiS	– Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny
Sprawozdania WTN	– Sprawozdania Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego
St. Cyw.	– Studia Cywilistyczne
St. Praw.	– Studia Prawnicze
St. Pr.-Ek.	– Studia Prawno-Ekonomiczne
TP	– Tygodnik Powszechny
TPP	– Transformacje Prawa Prywatnego
ZNIBPS	– Zeszyty Naukowe Instytutu Badania Prawa Sądowego
ZNUJ	– Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego
ZNUW	– Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Warszawskiego
ZPBAS	– Zeszyty Prawnicze Biura Analiz Sejmowych Kancelarii Sejmu

## Inne

CBOŚA	– Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych
ETPC	– Europejski Trybunał Praw Człowieka
KKPC	– Komisja Kodyfikacyjna Prawa Cywilnego
KRS	– Krajowy Rejestr Sądowy

## Wykaz skrótów

---

NBP	– Narodowy Bank Polski
NSA	– Naczelny Sąd Administracyjny
SA	– Sąd Apelacyjny
SN	– Sąd Najwyższy
TK	– Trybunał Konstytucyjny
WSA	– Wojewódzki Sąd Administracyjny

# Słowo wstępne

---

W 1964 r. uchwalono trzon regulacji polskiego prawa cywilnego – kodeksy cywilny oraz rodzinny i opiekuńczy. Ustawy te przez wielu uważane są za jedne z najdoskonalszych dzieł polskiego ustawodawcy. Sposób ich powstania, zwłaszcza ze względu na prowadzoną uprzednio w doktrynie dyskusję, niejednokrotnie oceniano wysoko. Na przestrzeni lat oba kodeksy, między innymi ze względu na zachodzące przemiany społeczne i gospodarcze, były wielokrotnie nowelizowane. Inaczej niż miało to miejsce przy tworzeniu zrębów polskiego prawa cywilnego, zmiany te często były wprowadzane pośpiesznie, w przypadku niektórych z nich trudno odczytać przyświecające ustawodawcy intencje. Zabrakło też spójnej wizji prawa cywilnego okresu przełomu i zmiany. Dlatego też oba kodeksy, a zwłaszcza kodeks cywilny, nie stanowią obecnie dzieła jednolitego. Sytuacja ta może budzić niepokój. Uporządkowanie, właściwa systematyka, konsekwencja, koherentność, spójność to bowiem cechy będące gwarancją pewności prawa, stabilności i przewidywalności jego stosowania.

W tej sytuacji pojawia się pytanie, czy obecny stan rzeczy wymaga tylko uporządkowania – przeglądu istniejących rozwiązań i ewentualnego oczyszczenia kodeksu cywilnego z nieudanych naleciałości, czy może przestał on, jako ustawa tkwiąca korzeniami jeszcze w epoce wielkich kodyfikacji, odpowiadać potrzebom współczesności, co uzasadniałoby zastąpienie go nową ustawą?

Rozważyć należy także postulaty związane z drugim z kodeksów – kodeksem rodzinnym i opiekuńczym, choćby w kontekście głosów o konieczności przygotowania w przyszłości kodeksu cywilnego jako kompleksowego aktu prawnego obejmującego również prawo rodzinne. Przypadająca zaś obecnie pięćdziesiąta rocznica uchwalenia kodeksów stanowi w naszej ocenie dobry moment do wznowienia dyskusji nad potrzebą kompleksowej reformy prawa cywilnego i właśnie temu celowi ma też służyć oddawana dziś do rąk Czytelnika książka.

Zauważyć trzeba, że kwestia kondycji polskiego prawa cywilnego nie jest przesadnie obecna we współczesnym dyskursie cywilistycznym, i to pomimo toczących się powoli prac nad nowym kodeksem cywilnym. Nie do pominięcia jest zaś fakt rekodyfikacji prawa cywilnego w innych krajach Europy Środkowej i Wschodniej. Stąd pytania o zmiany przez niektórych autorów niniejszej publikacji stawiane są bardzo odważnie. I choć należy pamiętać, że wspomniane kraje miały inną historię legislacyjną i w większości nie zachowały ciągłości konstrukcyjnej prawa prywatnego, pochodzące stamtąd wzory legislacyjne niejednokrotnie stanowią punkt odniesienia w niniejszej pracy.

Monografia ta ma w założeniu zachęcić do dalszej dyskusji nad kondycją polskiego prawa cywilnego i perspektywami jego zmian. Jest przede wszystkim wynikiem współpracy Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego oraz Uniwersytetu Opolskiego. Wkład w jej powstanie mają jednak także autorzy z innych ośrodków, w tym z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytetu Wrocławskiego, Uniwersytetu Śląskiego, Uniwersytetu Szczecińskiego, Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, Uniwersytetu Rzeszowskiego, Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Uniwersytetu Gdańskiego, Uniwersytetu w Białymstoku, Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego i Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

Dobierając teksty, staraliśmy się dać szansę przedstawienia swoich poglądów zwolennikom zmian, niekiedy wręcz rewolucyjnych, oraz przedstawicielom stronnictwa zachowawczego, uznającego, że przekreślenie dotychczasowego dorobku polskiej cywilistyki byłoby zabiegiem zbyt pochopnym. Mamy nadzieję, że składające się na niniejszy tom teksty będą stanowić dobry punkt wyjścia do rozważań nad przyszłością polskiej kodyfikacji cywilnej.

*Piotr Stec  
Mariusz Załucki*

## Quo vadis? Pięćdziesiąt lat kodeksu cywilnego

---

I. Mija 50 lat od uchwalenia kodeksu cywilnego (został uchwalony 23 kwietnia 1964 r., Dz. U. Nr 16, poz. 93) oraz kodeksu postępowania cywilnego (uchwalony 17 listopada 1964 r., Dz. U. Nr 43, poz. 296). Od wielu lat dyskutowana jest kwestia zmiany zarówno jednego, jak i drugiego aktu prawnego. Na podstawie tych dyskusji w 2006 r. opublikowano *Zieloną księgę. Optymalna wizja Kodeksu cywilnego w Rzeczypospolitej Polskiej*, pod redakcją prof. dr. hab. Z. Radwańskiego<sup>1</sup>. We wprowadzeniu do tej publikacji wyraźnie wskazano, że nadszedł czas, aby podjąć zasadniczą dyskusję nad kształtem i rolą kodeksu cywilnego w systemie prawnym Rzeczypospolitej Polskiej, a prezentowany dokument zamierza przedstawić optymalną wizję kodeksu cywilnego. Dopiero wtórnym zagadnieniem jest to, czy należałoby podjąć w tym względzie działania zmierzające do przygotowania nowego kodeksu cywilnego, czy raczej powinno się dążyć do realizacji owej wizji poprzez zasadniczą nowelizację (rekodyfikację) obowiązującego kodeksu cywilnego. W *Zielonej księdze* przedstawiono tezy wskazujące, jakie zmiany (często o fundamentalnym znaczeniu) powinny się znaleźć w optymalnym kodeksie cywilnym – w części ogólnej, rzeczowej, dotyczącej zobowiązań (dużo miejsca poświęcono prawu konsumenckiemu), prawa spadkowego, a także w prawie rodzinnym i opiekuńczym, które wprawdzie stanowi odrębną kodyfikację, ale jest przecież częścią prawa prywatnego.

---

\* Prof. nadzw. dr hab. Dariusz Szostek – Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Opolski.

<sup>1</sup> *Zielona księga. Optymalna wizja Kodeksu cywilnego w Rzeczypospolitej Polskiej*, red. Z. Radwański, Komisja Kodyfikacyjna Prawa Cywilnego działająca przy Ministrze Sprawiedliwości, Warszawa 2006.

Podjęto też prace nad nowym kodeksem cywilnym<sup>2</sup> obejmujące swoim zakresem zagadnienia<sup>3</sup> przedstawione w *Zielonej księdze* (rozpoczęte i intensywnie prowadzone pod kierownictwem śp. prof. dr. hab. Z. Radwańskiego). Zarówno Księga jak i opublikowane propozycje nowego kodeksu cywilnego wywołują sporą dyskusję nad potrzebą nowej regulacji, jej zasadnością, ale także nad poszczególnymi proponowanymi szczegółowymi zagadnieniami. Pojawiają się głosy zarówno zwolenników nowej pełnej regulacji, jak i głosy zagorzałych przeciwników. Sporo jest także głosów pośrednich. Takie stanowisko nie powinno dziwić, gdyż aktualna kodeksowa regulacja z jednej strony została przygotowana i uchwalona w innym systemie prawnym, nieodpowiadającym dzisiejszym potrzebom, z drugiej strony wiele nowelizacji, w szczególności dokonanych po 1989 r., spowodowało, że obowiązujący kodeks cywilny jest zasadniczo różny od tego z 1964 r., chociaż wiele podstawowych zasad i instytucji pozostało.

Istotnym argumentem zwolenników pozostawienia aktualnej regulacji jest olbrzymia doktryna i orzecznictwo dotyczące prawa cywilnego. Zwolennicy zmian podnoszą natomiast, że konieczne jest wprowadzenie nowych, nowoczesnych instytucji oraz nowe pełne spojrzenie na prawo cywilne odpowiadające współczesnemu obrotowi gospodarczemu, a także miejscu Polski w zjednoczonej Europie<sup>4</sup>.

Niejąko obok dyskusji dotyczącej zmiany lub wprowadzenia nowego kodeksu cywilnego odbywa się dyskusja dotycząca istotnej zmiany lub konieczności wprowadzenia nowego kodeksu postępowania cywilnego<sup>5</sup>.

---

<sup>2</sup> Por.: D. Szostek, *Nowe ujęcie dokumentu w polskim prawie prywatnym ze szczególnym uwzględnieniem dokumentu w postaci elektronicznej*, Warszawa 2012, s. 26 i n.; K. Górską, *O formie z poświadczoną datą w nowym Kodeksie cywilnym – uwagi w kontekście obowiązującej regulacji prawnej*, Rejent 2010, nr 3, s. 62; B. Kaczmarek-Templin, *O perspektywie nowego dokumentu w świetle projektowanych zmian Kodeksu postępowania cywilnego*, Prawo Mediów Elektronicznych – Kwartalnik Naukowy 2010, nr 3, s. 18.

<sup>3</sup> Przygotowano m.in.: część ogólną kodeksu cywilnego, przepisy o umowach o korzystaniu z rzeczy i praw, część ogólną zobowiązań, prawo spadkowe, trwają prace nad częścią szczególną zobowiązań.

<sup>4</sup> Na temat projektów zmian prawa cywilnego w Europie P. Machnikowski, *Przepisy dotyczące czynności prawnych w projekcie Common Frame of Reference i w Principles of the Existing EC Contract Law*, cz. 1, Rejent 2008, nr 4, cz. 2, Rejent 2008, nr 5, s. 45 i n.

<sup>5</sup> J. Rajski, *Tendencje rozwoju prawa o międzynarodowym arbitrażu handlowym w państwach Europy Środkowej (w:) Prace z prawa prywatnego. Księga pamiątkowo ku czci Sędziego Janusza Pietrzykowskiego*, red. Z. Banaszczyk, Warszawa 2000, s. 242 i n.; A. Zalesińska, *Informatyzacja postępowania cywilnego w wybranych państwach (w:) Informatyzacja postępowania sądowego w prawie polskim i wybranych państwach*, red. J. Gołaczyński, Warszawa 2009, s. 36 i n.

W sprawozdaniu Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Cywilnego za 2012 r.<sup>6</sup> podniesiono, że w ślad za nowym kodeksem cywilnym powinien zostać uchwalony nowy kodeks postępowania cywilnego. Prace nad założeniami, a także nad poszczególnymi rozwiązaniami podjął zespół kierowany przez prof. dr. hab. T. Erecińskiego<sup>7</sup>. Należy podnieść, że kompleksowe ujęcie postępowania cywilnego w związku z olbrzymią liczbą nowelizacji w ostatnich latach wydaje się o wiele bardziej konieczne niż nowy kodeks cywilny. Wywołuje także mniej negatywnych dyskusji w tym zakresie. Przeważają raczej głosy pozytywne.

2. Zarówno kodeks cywilny, jak i kodeks postępowania cywilnego są „żywymi tworamami” ulegającymi ciągłym zmianom. Akty te niezmiernie się różnią od swoich pierwowzorów sprzed 50 lat, które były tworzone i obowiązywały w poprzednim systemie gospodarczym i politycznym. Bez właściwego dostosowania do gospodarki wolnorynkowej nie można by na ich podstawie funkcjonować. Począwszy od 1989 r. są nowelizowane (jeden lub drugi kodeks, a często obydwa równocześnie) co roku, nieraz wielokrotnie. Bywały to zarówno bardzo duże i kompleksowe, jak i niewielkie zmiany. Coraz częściej pojawiają się głosy (w szczególności w odniesieniu do kodeksu postępowania cywilnego), że zmian jest tak dużo i następują tak często, iż trudno nad nimi nadążyć. Podnosi się także zarzut dotyczący spójności tychże przepisów.

Olbrzymie znaczenie dla kodeksu cywilnego i rozwoju prawa prywatnego, w szczególności prawa cywilnego, miała akcesja Polski do Unii Europejskiej oraz konieczność dostosowania tegoż prawa do przepisów wspólnotowych. Konieczność implementacji szeregu dyrektyw znacznie zmieniła to prawo, a także swobodę prawodawcy jego uchwalania. W związku z akcesją, a wcześniej ze stowarzyszeniem z UE powstało między innymi całe prawo konsumenckie, wcześniej nieistniejące w polskim prawie. Pojawiła się także nowa tendencja legislacyjna, w ramach której kodeks cywilny pozostaje podstawą prawa cywilnego, jego trzonem, jednakże wiele kompleksowych regulacji, po zakotwiczeniu w kodeksie cywilnym, jest

<sup>6</sup> Zob.: [http://bip.ms.gov.pl/Data/Files/\\_public/bip/kkpc/sprawozdanie-z-dzialalnosci-kkpc-2012.pdf](http://bip.ms.gov.pl/Data/Files/_public/bip/kkpc/sprawozdanie-z-dzialalnosci-kkpc-2012.pdf).

<sup>7</sup> Poszczególne części kodeksu postępowania cywilnego przygotowują podzespoły pod przewodnictwem: prof. K. Weitza (postępowanie nieprocesowe), prof. F. Zedlera (przepisy ogólne), prof. J. Jakubeckiego (przepisy dotyczące sądu, organów procesowych, podmiotów postępowania), prof. F. Zedlera (czynności procesowe, terminy, pisma procesowe), prof. T. Erecińskiego (zawieszenie i umorzenie postępowania, dowody), prof. K. Weitza (problematyka orzeczeń).



■ Pięćdziesiąta rocznica uchwalenia kodeksu cywilnego stanowi dobry moment do wznowienia dyskusji nad kondycją polskiego prawa cywilnego i potrzebą jego kompleksowej reformy. W ostatnich latach byliśmy świadkami szybko zachodzących zmian społecznych, ekonomicznych i technologicznych. Warto zatem postawić pytanie, czy kodeks cywilny może nadal spełniać dobrze swoją funkcję, czy też raczej nadszedł czas jego rekodyfikacji? W oddawanej do rąk czytelników książce autorzy reprezentujący różne ośrodki naukowe i szkoły myślenia starają się odpowiedzieć na to pytanie. Dobór tekstów pozwolił na przedstawienie swoich poglądów zarówno zwolennikom zmian, niekiedy wręcz rewolucyjnych, jak i reprezentantom stronnictwa zachowawczego, uznającego, że przekreślenie dotychczasowego dorobku cywilistyki polskiej byłoby zabiegiem zbyt pochopnym.

■ Opracowanie jest przede wszystkim wynikiem współpracy Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego oraz Uniwersytetu Opolskiego. Wkład w jego powstanie mają jednak także autorzy z innych ośrodków, w tym Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytetu Wrocławskiego, Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, Uniwersytetu Szczecińskiego, Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, Uniwersytetu Rzeszowskiego, Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Uniwersytetu Gdańskiego, Uniwersytetu w Białymstoku, Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego czy Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

■ Publikacja jest przeznaczona dla pracowników naukowych, doktorantów, prawników praktyków, aplikantów zawodów prawniczych, a także dla wszystkich chcących zapoznać się z poglądami środowiska naukowego w sprawie postulatów zmian prawa cywilnego.

ISSN 1897-4392  
ISBN 978-83-264-3442-6



9 788326 434426

**Cena 119 zł**  
(w tym 5% VAT)

**Zamówienia:**

infolinia 801 04 45 45, fax 22 535 80 01  
zamowienia.książki@wolterskluwer.pl  
www.wolterskluwer.pl  
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

9 788326 443442 6 W01P01

